

Atypisk arbejde

*- en voksende udfordring
også i det offentlige*

Bent Gravesen
Konsulent i FOA
begr@foa.dk



FOA SAMMEN
GØR VI FORSKELLEN

Nordisk model og atypisk beskæftigelse?

- Danske arbejdsmarkedsmodel: Flexicurity -> arbejdsgivers flexibility + lønmodtagers security på arbejdsmarkedet
- Atypisk beskæftigelse: Mere flexibility + mindre security
- Atypisk ansatte: Mere 'no work – no pay' og mere 'equal work – unequal pay'
- Risiko for social dumping/'løntrykkeri'
- 0-kontrakt og 'Uber-arbejder' som ekstremer
- Øget behov for (lov)beskyttelse og -sikring



FOA

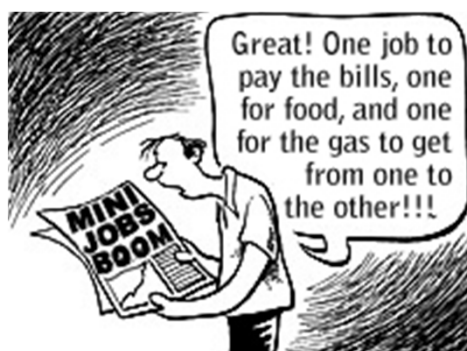
Et voksende problem for FOA

- Antallet af deltidsansættelser er steget fra 38 til 40 procent i årene 2007 til 2016;
- Mængden af korte deltidsansættelser er steget;
- Deltidsansattes gennemsnitlige timetal er faldet ca. 30 min./uge;
- Niveauet for udbetalte merarbejdstimer siden 2007 er steget for både 0 til 8 og for 8 til 19 timers deltidsansættelse;
- Andelen af timelønsansættelser fortsat er højt og udgør 12 pct. af alle ansættelser, svarende til, at 3 pct. af arbejdet udføres på timeløn.



FOA

Minijobs: Job, man ikke kan leve af



- De offentlige overenskomster tillader faste minijobs – også under 8 timer om ugen
- De offentlige arbejdsgivere bruger dem mere og mere



FOA

Flere kommunale minijobs 2012-2015

| | År | Antal 0-19 timer/uge | Antal 0-7 timer/uge |
|--------------------------|------|----------------------|---------------------|
| Kommuner i alt | 2012 | 13.785 | 997 |
| Kommuner i alt | 2015 | 22.239 | 8.586 |
| Social- og sundhed (FOA) | 2012 | 924 | 57 |
| Social- og sundhed (FOA) | 2015 | 1.303 | 524 |



FOA

Hvorfor vokser problemet?

- Overenskomsterne tillader det, og arbejdsgiverne bruger det mere og mere, og vi har accepteret det
- Overenskomsterne tillader mere 'no work – no pay' for atypisk ansatte
- Lederne presses mere til det med stadig strammere budget, strammere budgetstyring og mere markedsstyring af budgetterne



FOA

Ikke kun frivilligt supplement

Medlemmerne vil gerne vil arbejde mere:

- 7 pct. af FOAs medlemmer er blevet nødt til at gå ned i tid som følge af nedskæringer
- Hver femte deltidsansatte ønsker flere timer
- Langt de fleste (4 ud af 5) gør noget for at få flere timer, men forgæves



FOA

Men man kan ikke leve af et minijob

**Social- og sundhedspersonale
2015 (KL/FOA):**

- Grundløn 7 timer/uge: 4.196 kr. om måneden (Sml. SU: 5.903 kr/md)
- Grundløn 19 timer/uge: 11.388 kr. om måneden (Sml. Kontanthjælp forsørger o 30: 14.416 kr/md)



FOA

Hvad kan vi gøre?

Bedre overenskomster:

- Arbejdsgiverne skal have færre muligheder for no work no pay
- Arbejdsgivernes adgang til at anvende atypisk ansatte skal begrænses

Bedre økonomisk rammer:

- Brugen af atypisk ansatte mindre påtrængende for arbejdsgiverne

Mere lokal indflydelse:

- De konkrete ledelsesbeslutninger kan og skal påvirkes



FOA

Argumenterne:

Minijob fører til discountvelfærd

- Prioriterer basale hjælpe- og plejefunktioner på bekostning af individuel omsorg
- De konkrete hjælperutiner prioriteres på bekostning af de ældres ønske om kontinuitet og stabilitet
- Mindre retfærdig og respektfuld velfærd -> mindre social og institutionel tillid



FOA

Argumenterne:

Minijob bruger arbejdsstyrken ineffektivt

- Ubenyttet kvalificeret arbejdskraftreserve
- Nedsat læring og kompetenceudvikling i jobbet
- Mindre faglig efter- og videreuddannelse



FOA

Argumenterne:

Minijob øger utrygheden og uligheden på arbejdsmarkedet

- Mindre tryghed på arbejdsmarkedet
forringer fleksibelt jobmatch
- Øget behov for social sikring, der belaster
velfærdens sociale sikring
- Flere, der marginaliseres på arbejdsmarkedet



FOA

**En nødvendig
mærkesag for
fagbevægelsen!**

En nødvendig
fornyelse af
den nordiske
model!

